

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

3497

Vragen van het lid **Van Dam** (CDA) en **Groothuizen** (D66) aan de ministers van Justitie en Veiligheid en voor Rechtsbescherming over *het bericht «Willekeur van coronaregels ondermijnt het vertrouwen» en «Advocaten roepen mensen op: kom in verzet tegen coronaboete»* (ingezonden 10 juni 2020).

Antwoord van Minister **Grapperhaus** (Justitie en Veiligheid), mede namens de Minister voor Rechtsbescherming (ontvangen 13 juli 2020). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2019–2020, nr. 3396.

Vraag 1

Bent u bekend met het bericht «Willekeur van coronaregels ondermijnt het vertrouwen» uit NRC van 3 juni 2020¹ en het bericht «Advocaten roepen mensen op: kom in verzet tegen coronaboete» uit Trouw van 22 mei 2020²?

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Klopt de informatie dat er op de peildatum 10 mei 18.200 strafbeschikkingen waren uitgeschreven voor overtreding van de Corona-noodverordeningen?

Antwoord 2

Het in uw vraag genoemde aantal van 18.200 betreft de op die peildatum 10 mei ingestuurde processen-verbaal van politie en BOA's. Op basis van cijfers van het Openbaar Ministerie (OM) kan ik aangeven dat er op peildatum 28 juni 2020 door het OM ongeveer 15.530 strafbeschikkingen zijn uitgevaardigd vanwege overtreding van de noodverordeningen. Daarnaast worden nog 7.290 ingestuurde processen-verbaal beoordeeld door het OM.

¹ <https://www.nrc.nl/nieuws/2020/06/03/willekeur-van-coronaregels-ondermijnt-het-vertrouwen-a4001597>

² <https://www.trouw.nl/binnenland/advocaten-roepen-mensen-op-kom-in-verzet-tegen-coronaboete~bb8d72a1/#:~:text=Advocaten%20roepen%20mensen%20op%3A%20kom%20in%20verzet%20tegen%20coronaboete,-Een%20politieauto%20rijdt&text=De%20noodverordening%20rammelt%2C%20stellen%20advocaten,worden%20fiks%20gestraft%20bij%20overtreding.>

Vraag 3

Deelt u onze opvatting dat de maatschappelijke onduidelijkheid rond de rechtsgeldigheid van dit soort strafbeschikkingen deels beantwoord kan worden door de rechter te vragen een uitspraak te doen, bijvoorbeeld in het kader van een verzetsprocedure? Kunt u uiteenzetten hoe die procedure – van opleggen strafbeschikking tot rechterlijke beoordeling – in elkaar steekt?

Antwoord 3

Het OM beoordeelt alle door politie en BOA's uitgeschreven processen-verbaal en weegt in elk individueel geval zorgvuldig of de zich voorgedane situatie aanleiding geeft tot het opleggen van een boete vanwege overtreding van de noodmaatregelen. Voorafgaand aan het opleggen van een boete wordt vastgesteld of er een strafbaar feit is gepleegd en wordt de schuld vastgesteld.

Indien mensen het niet eens zijn met de uitgevaardigde strafbeschikking kan men verzet aantekenen bij de kantonrechter. Dit kan dus ook in het geval men de rechtsgeldigheid van de strafbeschikking in twijfel trekt. Vervolgens is het eerst aan de officier van justitie en uiteindelijk aan de rechter om te beoordelen of de strafbeschikking rechtmatig is opgelegd, waarbij rekening zal worden gehouden met de omstandigheden van het geval.

Vraag 4

Kunt u aangeven of er al corona-strafbeschikkingen zijn voorgelegd aan de (kanton)rechter? Is dat überhaupt op dit moment mogelijk? Klopt het dat kantonrechtbanken in beginsel tot 1 september gesloten zijn? Kunt u bevestigen dat de informatie op de website van de Raad voor de rechtspraak³ leidt tot de conclusie dat verzetschriften tegen strafbeschikkingen niet als een zeer urgente of als een urgente zaak worden gekwalificeerd en daarom vooralsnog niet behandeld zullen worden?

Antwoord 4

Op dit moment zijn er wel verzetten tegen corona-strafbeschikkingen geregistreerd maar zijn deze zaken nog niet daadwerkelijk voorgelegd aan de kantonrechter. In eerste instantie (vanaf 17 maart jl. tot 11 mei jl.) werden alleen (zeer) urgente zaken behandeld. Verzetszaken vielen daar niet onder. Vanaf 11 mei jl. pakt de Rechtspraak weer zo veel mogelijk zaken op. In beginsel geldt dit nog niet voor strafrecht kantonzittingen (tot 1 september 2020), waar ook de verzetszaken onder vallen. Op die zittingen staan namelijk op een dagdeel tussen de 75 en 150 zaken. Alvorens deze zittingen weer doorgang kunnen vinden met inachtneming van de afstandseis van anderhalve meter die ook in de gerechtsgebouwen geldt, dient eerst ervaring te worden opgedaan met het verloop van andere zittingen en de daarmee samenhangende logistieke aspecten in onder meer de gangen en wachtruimtes. De Rechtspraak en het OM zijn wel met elkaar in gesprek en spannen zich beide in, om vóór 1 september 2020 alvast een aantal verzetszaken tegen corona-strafbeschikkingen bij de kantonrechter aan te brengen. Het OM zal in dat kader een representatieve selectie van deze verzetszaken maken.

Vraag 5

Deelt u onze opvatting dat op deze wijze de toetsende en rechtsvormende functie van de (kanton)rechter ten aanzien van de handhaving van de corona-regelgeving ernstig te kort schiet? Op welke wijze kunt u bevorderen dat de kantonrechters zich wél op korte termijn uit zullen laten over deze vorm van strafbare feiten?

Antwoord 5

Door het moeten beperken van het aantal terechtzittingen als gevolg van de maatregelen om corona-besmettingen tegen te gaan, zijn de werkvoorraden in de rechtsketen opgelopen. Bij alle maatregelen is erop toegezien dat de beginselen van rechtsstaat, democratie en grondrechten geborgd werden met inachtneming van de beperkingen die noodzakelijk waren om een verdere

³ <https://www.rechtspraak.nl/coronavirus-%28COVID-19%29/Paginas/COVID-19-Algemene-regeling-zaaksbehandeling-Rechtspraak.aspx#e3420147-9450-48fd-bee6-2217a3e9d440a32b6908-c069-45db-a355-94c5665ca9a918>

verspreiding van het virus tegen te gaan. Bij brief van 25 juni 2020 inzake de contouren aanpak achterstanden strafrechtketen bent u geïnformeerd over de plannen van de betrokken organisaties om de opgelopen voorraden weg te werken. Waar het gaat om de behandeling van verzetszaken tegen uitgeschreven strafbeschikkingen wordt hierin voor de komende periode voorzien op de wijze als onder vraag 4 is beantwoord.

Vraag 6

Bent u bereid deze vragen te beantwoorden vóór het notaoverleg Justitieketen op dinsdag 30 juni 2020?

Antwoord 6

Het is helaas niet gelukt om de vragen te beantwoorden vóór het notaoverleg Justitieketen op dinsdag 30 juni 2020.